

Norrköpings kommun
Tekniska kontoret
tekniska.namnden@norrkoping.se

Diariernr: TN-294/2009

Synpunkter på förslag till beslut och skötselplan för Händelö naturreservat, Norrköpings kommun

Bakgrund

På Händelö finns några av de mest värdefulla ekmiljöerna i Östergötland. De hör till de artrikaste i Sverige vad gäller vedlevande insekter och de mest värdefulla områdena är av riksintresse. Händelö ekbackar är mosaikartade med hållmarker, mindre och större skogspartier samt gläntor och bryn med en bitvis fin flora. Antalet gamla, stora och ihåliga ekar är mycket stort i detta område. De äldsta ekarna är uppemot 500 år. Trots mängden ek återstår bara en spillra av forna tiders ekbärande marker. Bedömningen är att det funnits 280 ha mark med ek. Idag återstår 25 ha. I det blivande naturreservatet finns även en hel del andra ädellövträd bl a några mäktiga hamlade askar samt gamla hålträd av lind.

Faunan av skalbaggar i områdena är välundersökt och omfattar mer än 30 arter som är ovanliga och hotade i Sverige. Populationen av läderbagge i området är stor och i gott tillstånd. Huvuddelen av Natura-området är ännu ganska öppet även om det inte betats på lång tid.

Naturvårdsverkets slutsats är att objektet Händelö är ett mycket viktigt och betydelsefullt område för arter som för sin överlevnad är beroende av gamla, stora och ihåliga ekar.

Reservatet är 98 ha. Inom reservatet avses den planerade Norrleden med till och avfarter att byggas. Norrleden kommer ungefär att uppta 5 ha och kommer senare att undantas från reservatet.

Synpunkter

Naturskyddsföreningen Norrköping har tagit del av skötselplan och förslag till beslut om bildande av Händelö naturreservat. Vi framför följande:

Det är mycket positivt att ekbackarna på Händelö får ett formellt skydd då antalet sällsynta insekter i området är stort.

Viktiga parametrar vid reservatsbildandet har bl a varit reservatets storlek och att ekholmarna blir sammanbundna. För att bibehålla de värdefulla ekmiljöerna på Händelö rekommenderas 57-280 ha sammanhängande ekmarker (K-O Bergman 2003). Den föreslagna reservatsarealen (98 minus 5 ha) kommer förhoppningsvis att visa sig tillräcklig. Så vitt vi kan se av kartmaterialet kommer också Händelöns ekkorridorer att knyta ihop ekområdena på Malmölandet, Herstaberg och Lindö, även om avståndet över vattnet är långt.

Skötselplanens beskrivningar och plandel finner vi vara detaljrika och väl avvägda. Restaureringsåtgärder och löpande skötsel håller en hög ambitionsnivå.

Kommunekologerna ska ha en eloge för en synnerligen välskriven skötselplan.

Föreningen föreslår några kompletteringar:

Föreskrifter, punkt A kan kompletteras med ”avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd”.

Tabell 1 på sidan 6 i skötselplanen kan kompletteras med Ask, *Fraxinus excelsior*. Sedan 2010 är asken rödlistad i kategori VU, sårbar.

Vi uppfattar att Trafikverket valt sträckningen Alternativ Tunnel Väst för Norrleden. Den vägkorridoren kan med fördel ritas in på kartorna i skötselplanen och restaureringsåtgärderna utanför vägkorridoren bör starta snarast möjligt. Plantering av ekar, bärande träd och buskar inom vägkorridoren torde vara lämpligast att genomföra efter att exakt läge för vägen är beslutad.

Slutligen anser föreningen att skötselplanen kommer att vara ett värdefullt dokument vid skydd och restaurering av ekmarkerna, men föreningen hyser en viss oro för hur Norrleden kommer att påverka naturreservatet. Det blir ett stort ingrepp i naturmiljön när den fyrfiliga Europavägen byggs.

Vår förhoppning är att samtliga inblandade parter i vägprojektet kommer att göra sitt yttersta för att minimera miljökonsekvenserna.

Norrköping 2013-05-03

Med vänlig hälsning

Stefan Arrelid
Naturskyddsföreningen Norrköping

Ordförande och postmottagare: Stefan Arrelid, Alreiksgatan 4, 602 35 Norrköping

Information om Naturskyddsföreningen finns på föreningens hemsida:
www.naturskyddsforeningen.se/norrkoping